

ईभीमाथि कडा नियमन गर्दै सरकार

विजय दमासे

काठमाडौं

सरकारले विद्युतीय सवारीसाधन (ईभी) माथि कडा नियमन गर्ने संकेत देखाएको छ । ‘सवारीसाधन आयात, उत्पादन तथा जडान निर्देशिका, २०८२’ ल्याएर सरकारले नियमन गर्ने गरी गृहकार्य तीव्र पारेको हो ।

खासगरी विद्युतीय सवारीसाधनको गुणस्तरमा प्रश्न उठ्न थालेपछि यातायात व्यवस्था विभागले निर्देशिका बनाएर आयातदेखि निर्माणसम्मको तहमा कडाइ गर्न लागेको छ । विभागले तयार पारेको निर्देशिकाको मस्यौदामा सवारीसाधन आयातकर्ताका लागि समेत मापदण्ड तोकिएको छ । आयातकर्ताले

■ आयात स्वीकृतिका लागि विभागसमक्ष पेश गरिने प्रस्तावित योजनामै पूर्वाधार योजना समावेश हुनुपर्ने

■ चारपांग्रे वा त्योभन्दा बढीको हकमा नेपालको सडक अवस्थामा न्यूनतम माइलेज प्रतिचार्य ३०० किलोमीटर हुनुपर्ने

■ आयात गरिने गाडीको थान अनुसार चार्जिङ स्टेशन, सर्भिस सेन्टर र इन्जिनीयरसहितका प्राविधिक राख्नुपर्ने

लगत्तार ३ वर्षसम्म तोकिएको मापदण्ड पूरा गर्न नसके आयात अनुमति नै रद्द हुने प्रावधान राखिएको छ ।

विद्युतीय सवारीका ब्याट्रीको न्यूनतम आयु ७ वर्ष वा ३ हजार चार्जिङ साइकल हुनुपर्ने, सुरक्षा फिचरको रूपमा थर्मल म्यानेजमेन्ट सिस्टम हुनुपर्ने, ब्याट्रीले हाइभोल्टेज परीक्षण, दबाव परीक्षण, तापमान, कम्पनसहित मेकानिकल भट्का परीक्षण पास गरेको रिपोर्ट पेश हुनुपर्नेलगायत व्यवस्था निर्देशिकामा गरिएको छ । त्यस्तै आयातकर्ताले विद्युतीय सवारीका पुर्जाहरू र प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थासमेत गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।

प्रस्तावित निर्देशिकाअनुसार

ब्याट्रीको डिजाइन र प्रयोगमा विद्युतीय, मेकानिकल र रासायनिक खतराहरू कम गर्ने प्रयोजनका लागि सवारीसाधनमा प्रयोग हुने ब्याट्रीले यूएल २५८० वा आईईसी ६२१३३ वा एआईएस ०४९, आईएस १७०१७ सरहको सुरक्षा मापदण्ड पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

विद्युतीय सवारीको चार्जिङ प्रणाली नेपालको विद्युत् ग्रीड र चार्जिङ स्टेशनसँग अनुकूल हुनुपर्छ । विद्युतीय सवारीसाधन आयात गर्ने फर्म वा कम्पनीले उल्लिखित व्याट्री मर्मत सुविधा तथा प्राविधिक जनशक्तिको ट्रेनिङ तथा विकाससम्बन्धी पूर्वाधारसमेत तयार गर्नुपर्नेछ । आयात गरिने प्रस्तावित योजनामा पूर्वाधारको योजनासमेत प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।

नेपालमा आयात हुने विद्युतीय सवारीसाधन एकपटक पूर्णरूपमा चार्ज गर्दा नेपालको सडक अवस्थामा न्यूनतम माइलेज (प्रतिचार्य किलोमीटर) चारपांग्रे वा त्योभन्दा बढीको सवारीका लागि ३०० किलोमीटर र दुई वा तीनपांग्रेका लागि १०० किलोमीटर हुनुपर्नेछ । विद्युतीय सवारीसाधनमा प्रयोग हुने मोटर आईईसी ६००३४-१/६००३४-५ मा तोकिएको मापदण्ड तथा गुणस्तर पालना गरेको हुनुपर्ने भनिएको छ । ५ केडब्ल्यूभन्दा माथिको मोटरको हकमा मोटरको इफिसियन्सी क्लास आईईफोर, प्रोटेक्सन क्लास आईपी ५५, इन्सुलेशन क्लास एफ, ड्युटी टाइप एसटु, रेसियो अफ पिक टु रेटेड पावर १ दशमलव ५ देखि २ दशमलव ५ हुनुपर्नेछ ।

मोटरको नेमप्लेटमा निर्माताको नाम वा लोगो, मोटरको मोडेल नम्बर र प्रकार, रेटेड र पिक पावर (केडब्ल्यू), रेटेड भोल्टेज, करेन्ट, गति (आरपीएम)

र फ्रिक्वेन्सी, मोटरको निर्माण वर्ष र सिरियल नम्बर स्पष्ट रूपमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ ।

निर्देशिकाअनुसार सवारीको प्रकार अनुमोदन गर्ने निकायले एसआई जे २ ९०८ मापदण्डको आधारमा मोटरको पिक पावर, रेटेड पावर, भोल्टेज, करेन्ट, दक्षता र टर्क परीक्षण गरिएको छुट्टै डाटासिट डिजिटल र भौतिक रूपमा विभागसमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।

विभागले प्रस्ताव गरेको निर्देशिकामा नेपालमा जडान (एसम्बल) र उत्पादनसम्बन्धी छुट्टाछुट्टै व्यवस्था गरेको छ । एसम्बलका लागि पार्टपुर्जा पैठारीका लागि अनुमति लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । जसमा सवारी जडानकर्ताले आफूले जडान गर्न चाहेको कुनै मोडेलको सवारीका लागि आवश्यक पूर्ण रूपमा अलग एसकेडी वा आंशिक रूपमा अलग एसकेडी पार्टपुर्जा पैठारी गर्ने अनुमति प्राप्त गर्न आधिकारिक कागजातका प्रतिलिपि संलग्न राखी विभागसमक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।

सवारीको विस्तृत प्राविधिक विवरण, सवारीको मोडलका लागि सम्बद्ध देशको सक्षम निकायबाट दिइएको प्रकार अनुमोदन प्रमाणपत्र, सवारीमा प्रयोग हुने पार्टपुर्जाको समेत छुट्टै प्रकार अनुमोदन भएको भए त्यस्ता प्रकार अनुमोदन प्रमाणपत्रहरू, सम्बद्ध राष्ट्रमा सवारीको त्यस्तो मोडेलका लागि पछिल्लोपटक दिइएको उत्पादनको तादात्म्यता प्रमाणपत्र, पैठारी गर्न लागिएका पार्टपुर्जाको परिमाणसमेत खुलेको विस्तृत सूची र पैठारी गर्न लागिएका पार्टपुर्जाको प्रोफर्मा इन्व्वाइस संलग्न हुनुपर्ने छ ।

नेपालमा उत्पादन हुने सवारीसम्बन्धी व्यवस्था पनि गरिएको

छ । यसमा डिजाइन स्वीकृति, सवारी उत्पादनका लागि पार्टपुर्जा पैठारीको अनुमति, प्रोटोटाइप सवारी उत्पादन, प्रकार अनुमोदन, प्रकार अनुमोदन प्रमाणपत्र, प्रकार अनुमोदन प्रमाणपत्रको मान्यता अवधि, प्रकार अनुमोदन योजनाको स्वीकृति, सवारीको उत्पादन, उत्पादनको तादात्म्यता प्रमाणपत्रलगायत विभागबाट लिनुपर्ने छ । यसरी नेपालमा जडान भएका र उत्पादन भएका सवारी विदेश लगेर परीक्षण गरेर ल्याउन सकिने व्यवस्थासमेत गरिएको छ ।

त्यस्तै, सवारी आयातकर्ताले निश्चित वर्षसम्म सर्भिस दिनुपर्ने, वर्कसप बनाउनुपर्ने, विद्युतीय सवारी विक्री गरेपछि संख्याका आधारमा चार्जिङ स्टेशन राख्नुपर्नेलगायत बाध्यकारी व्यवस्था लागू गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ ।

विद्युतीय सवारीसाधन आयात गर्नेले कम्तीमा ५ ओटा चार्जिङ स्टेशन बनाउनुपर्ने छ । वार्षिक ५०० युनिट ईभी आयात गर्नेले पाँचओटा चार्जिङ स्टेशन, तीनओटा सर्भिस सेन्टर कम्तीमा ४०० वर्गमीटरमा, १ जना इन्जिनीयरसहित पाँच जना प्राविधिकको व्यवस्था गर्नुपर्ने मस्यौदामा उल्लेख छ ।

त्यसैगरी, हजार युनिट ईभी आयात गर्नेले १० ओटा चार्जिङ स्टेशन, ५ ओटा सर्भिस सेन्टर, १० जना प्राविधिक र ५ हजार युनिटसम्म आयात गर्नेले २० ओटा चार्जिङ स्टेशन, एउटा ब्याट्री व्यवस्थापन केन्द्र, १० ओटा सर्भिस सेन्टर, ३ इन्जिनीयरसहित १५ प्राविधिक राख्नुपर्ने उल्लेख गरिएको छ । ५ हजार युनिटभन्दा बढी आयात गर्नेले ५० ओटा चार्जिङ स्टेशन, एउटा ब्याट्री व्यवस्थापन केन्द्र, १५ ओटा सर्भिस सेन्टर र ४ जना इन्जिनीयरसहित २० जना प्राविधिक कर्मचारी राख्नुपर्नेछ ।

जगदुल्ला हाइड्रोपावरको ठेक्का

नक्कली कागजात पेश गरेको आरोप लगाउने कम्पनीचाहिँ नक्कली भएको दाबी

प्रशान्त खड्का

काठमाडौं

जगदुल्ला हाइड्रोपावरको ठेक्का हात पार्न चिनियाँ कम्पनी जियाइसी कन्स्ट्रक्सन इन्जिनीयरिङ कर्पोरेशन (जेसीई) ले पेश गरेको कागजात नक्कली हो भनेर पत्र पठाउने अर्को कम्पनी नै नक्कली भएको जगदुल्ला कम्पनीले दाबी गरेको छ ।

गत अप्रिल २२ मा जगदुल्ला हाइड्रोपावर कम्पनीले परियोजनाको सिभिल र हाइड्रोमेकानिकल कामको लागि चिनियाँ कम्पनी जियाइसी कन्स्ट्रक्सन इन्जिनीयरिङ कर्पोरेशन (जेसीई) र सिनो हाइड्रो कर्पोरेशन लिमिटेडको प्राविधिक प्रस्तावको मूल्यांकनमा उसीर्ण भएको भन्दै सूचना निकालेको थियो ।

दुई चिनियाँ कम्पनीहरूबीच ठेक्का हात पार्ने प्रतिस्पर्धामा नक्कली कागजात पेश गरी ठेक्का हात पार्ने लागेको विषय सतहमा आएको हो । जगदुल्लाले इन्जिनीयरिङ, खरीद र निर्माण (ईपीसी) मोडलमा १०६ मेगावाटको यो परियोजना निर्माण गर्न बोलपत्र आह्वान गरेको थियो ।

जेसीई र उसको ज्वाइन्ट भेन्चर पार्टनर एएनके कन्स्ट्रक्सन नेपाल जेभीले जलविद्युत् आयोजना निर्माण गरेको अनुभवको योग्यता पुर्‍याउन नक्कली कागजात पेश गरेको भन्दै गत जेठ दोस्रो साता एक चिनियाँ कम्पनीले जगदुल्लालाई पत्र पठाएको थियो ।

जेसीई/एएनकेले चीनकै अर्को कम्पनी हेचाउ साङचेङ इलेक्ट्रिक पावर कम्पनीसँग मिलेर चीनमा

■ सिभिल र हाइड्रोमेकानिकल कामका लागि दुई चिनियाँ कम्पनीबीच प्रतिस्पर्धा

■ प्रतिस्पर्धीले नक्कली कागज पेश गरेर ठेक्का हात पार्न खोजेको भन्दै अर्को चिनियाँ कम्पनीबाट प्रहरीमा उजुरी

■ तोकिएको योग्यता पुष्टि गर्ने कागजात नक्कली भएको उजुरीकर्ताको दाबी

■ पेश गरेको कागजात नक्कली भएको भन्दै सम्बद्ध कम्पनी दाबी गर्नेबाट समेत जगदुल्लामा पत्र प्राप्त

■ यसरी पत्र पठाउने कम्पनी नै नक्कली भएको जगदुल्लाका उच्च अधिकारीको भनाइ

आफूले ९० मेगावाट क्षमताको जलविद्युत् आयोजना निर्माण गरेको कागजात पेश गरेको थियो । तर, जेसीई/एएनकेले अनुभव पुर्‍याउन पेश गरेको उक्त कागजात नक्कली भएको भन्दै आफूलाई हेचाउ साङचेङ कम्पनी दाबी गर्दै चीनबाट गत महीना जगदुल्ला हाइड्रोपावर कम्पनीका नाममा इमेलमार्फत एक पत्र आएको थियो ।

तर, इमेलमार्फत आएको उक्त पत्र र पत्र पठाउने कम्पनी नै नक्कली भएको जगदुल्ला हाइड्रोपावर कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सञ्जय सापकोटाले आर्थिक अभियानलाई बताए ।

‘आफूलाई हेचाउ साङचेङ कम्पनी दाबी गर्दै चीनबाट इमेल पत्र पठाउने कम्पनी नै भूटो हो भन्ने

हाम्रो बुझाइ छ । हेचाउ कम्पनीकै जस्तो नक्कली इमेलमार्फत पत्र आएको हो । त्यसरी आएको पत्रको कपीहरू सरकारका सम्बद्ध निकायका सट्टा पत्रकारका संस्थालाई समेत पठाइएको थियो,’ सापकोटाले भने । ‘यदि उक्त कम्पनी आधिकारिक भएको भए विद्युत् नियमन आयोग, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसहित ऊर्जा मन्त्रालयलाई पत्रको कपी पठाउनुपर्ने थियो । त्यसो नभई तेस्रो निकायलाई समेत उक्त पत्रको कपी जानुले उक्त कम्पनी भूटो हो भन्ने शंका पैदा भएको हो ।’

जेसीईले ठेक्का प्रक्रियामा सहभागी हुँदा हेचाउ साङचेङ कम्पनीसँग मिलेर चीनमा जलविद्युत् आयोजना बनाएको कागजात पेश गरेको छ ।

» बाँकी पृष्ठ ५ मा

नारायणी स्टील्स्का उत्कृष्ट उत्पादनहरू

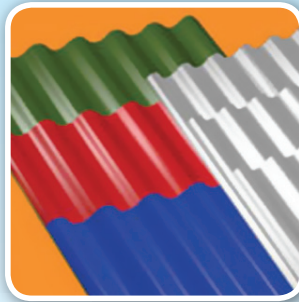
GI WIRE

SS PIPE

TMT RODS

JASTA PATA

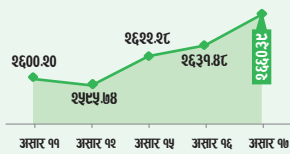
नारायणी स्टील्स्

पर्सा, नेपाल, सतपर्क : ९८५५०२१७३१, ९८५५०३५०३, ९८५२०२०००८

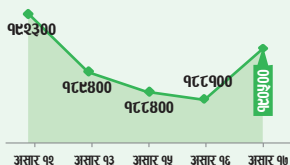
दुई संसदीय समितिको विरोधाभासपूर्ण निर्देशनले धितोपत्र बोर्डलाई अन्योल

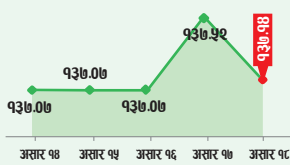
नेप्से परिसूचक

सुन (टोल)

अमेरिकी डलर

प्रजिता बुढाथोकी

काठमाडौं

वास्तविक प्रतिशेयर नेटवर्थ ९० रुपैयाँभन्दा कम भएका कम्पनीलाई प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्कासन (आईपीओ) अनुमति दिने/नदिने सम्बन्धमा दुई संसदीय समितिले विरोधाभासपूर्ण निर्देशन दिएपछि नेपाल धितोपत्र बोर्ड अन्योलमा परेको छ ।

२०८० पुस १२ गते प्रतिनिधिसभाको सार्वजनिक लेखा समितिले ९० रुपैयाँभन्दा कम प्रतिशेयर नेटवर्थ भएका कम्पनीलाई आईपीओ अनुमति नदिने निर्देशन दिएको थियो । उक्त निर्देशन कायमै रहेको सन्दर्भमा बोर्डले हालसम्म त्यस्ता कम्पनीलाई

■ २०८० पुस १२ गते प्रतिनिधिसभाको सार्वजनिक लेखा समितिबाट ९० रुपैयाँभन्दा कम प्रतिशेयर नेटवर्थ भएका कम्पनीलाई आईपीओ अनुमति नदिने निर्देशन

■ २०८२ जेठ १९ गते बसेको प्रतिनिधिसभाको अर्थ समिति बैठकबाट ९० रुपैयाँभन्दा कम नेटवर्थ भएका कम्पनीको आईपीओ नरोक्न निर्देशन

■ २०८२ असार ५ गते सार्वजनिक लेखा समितिबाट बोर्डलाई पुनः पत्राचार गर्दै २०८० पुस १२ गतेको निर्देशन कार्यान्वयनको अवस्थाका विषयमा जानकारी माग

आईपीओका लागि नेटवर्थ विवाद

आईपीओ स्वीकृति दिएको कम्पनीलाई बोर्डले स्वीकृति कुरेर छैन । हालै १३ ओटा यस्ता बसेका कम्पनीहरूको सूचीवाटै

हटायो । अर्को एउटा कम्पनीको विद्युत् खरीद विक्री सम्झौता (पीपीए) अवधि कम देखिएको भन्दै उक्त सूचीबाट हटायो ।

जेठ १९ गते बसेको प्रतिनिधिसभाको अर्थ समिति बैठकले ९० रुपैयाँभन्दा कम नेटवर्थ भएका कम्पनीको आईपीओ नरोक्न बोर्डलाई निर्देशन दियो । समितिले बोर्डलाई सोही बेहोराको चिठी लेखिसकेको छ ।

अर्थ समितिले सार्वजनिक लेखा समितिले दिएको नेटवर्थसम्बन्धी निर्देशन कानूनबमोजिम नरहेको निष्कर्ष निकाल्दै बोर्डलाई आईपीओ स्वीकृतिका लागि निर्देशन दिएको हो । यसरी दुई संसदीय समितिबाट विरोधाभासपूर्ण निर्देशन आएपछि बोर्ड अन्योलमा परेको बोर्डका एक उच्च अधिकारीले बताए ।

» बाँकी पृष्ठ ५ मा

बागमतीमा औद्योगिक कर्जा काठमाडौं केन्द्रित

अभियान संवाददाता

काठमाडौं

चालू आर्थिक वर्ष (आव)को पुस मसान्तसम्ममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा प्रवाह गरेको औद्योगिक कर्जामध्ये काठमाडौंमा सर्वाधिक रहेको देखिएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले २०८१ साउनदेखि पुससम्ममा काठमाडौंमा १० खर्ब ८९ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा लगानी गरेका छन्, जुन बागमती प्रदेशमा प्रवाह भएको कर्जाको ९२ दशमलव ४२ प्रतिशत हो ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थाले बागमती प्रदेशमा ११ खर्ब ७९ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा लगानी गरेका छन् ।

काठमाडौँपछि सर्वाधिक औद्योगिक कर्जा प्रवाह हुने बागमती प्रदेशको जिल्ला चितवन हो । उक्त जिल्लामा ३४ अर्ब १८ करोड रुपैयाँभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा लगानी गरिएको छ । यस्तै, ललितपुरमा २७ अर्ब ८ करोड रुपैयाँभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा प्रवाह गरिएको छ ।

बागमती प्रदेशमा प्रवाह

बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले २०८१ साउनदेखि पुससम्ममा काठमाडौंमा १० खर्ब ८९ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा लगानी गरेका छन्, जुन बागमती प्रदेशमा प्रवाह भएको कर्जाको ९२ दशमलव ४२ प्रतिशत हो ।

गरिएको औद्योगिक कर्जा काठमाडौंमा केन्द्रित भए पनि सेवा कर्जा भने काठमाडौँबाहेकका जिल्लामा पनि विस्तार गरिएको छ । राष्ट्र बैंकको तथ्यांकअनुसार, चालू आवको ६ महीनामा काठमाडौंमा १४ खर्ब ५१ अर्ब रुपैयाँभन्दा

कुल कर्जामध्ये सेवा क्षेत्रमा प्रवाह गरेको कर्जाको अंश ५९ दशमलव ६ प्रतिशत छ ।

सेवा कर्जा प्रवाहको हिसावमा बागमती प्रदेशमा काठमाडौँपछि दोस्रो स्थानमा ललितपुर छ । उक्त जिल्लामा १ खर्ब ३७ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी कर्जा लगानी भएको छ, जुन बागमती प्रदेशमा प्रवाह भएको कुल सेवा कर्जाको ७ दशमलव १३ प्रतिशत हो । यसैगरी, चितवनमा १ खर्ब २३ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी (६ दशमलव ४४ प्रतिशत) सेवा क्षेत्र कर्जा प्रवाह भएको छ ।

नेपाल 'सोलो एड्भेन्चर ट्राभल' सूचीको सातौँ स्थानमा

काठमाडौं (अस) नेपाल सन् २०२५ को एकल साहसिक यात्रा (सोलो एडभेन्चर ट्राभल) गन्तव्यको सातौँ स्थानमा परेको छ । बेलायतस्थित साहसिक पर्यटन कम्पनी 'मच बेटर एडभेन्चर्स'ले सार्वजनिक गरेको २५ देशहरूको सूचीमा नेपाल सातौँ स्थानमा परेको हो ।

नेपाल पर्यटन बोर्डले हालै देशको साहसिक, प्राकृतिक र सांस्कृतिक विविधता विश्व समुदायसामु प्रभावकारी ढंगले प्रस्तुत गर्दै आएको छ । बोर्डले प्रवर्द्धन गर्दै आएको उत्तरदायी पर्यटन, सहज पहुँच, स्थानीय गाइड प्रयोग र समुदाय-आधारित पर्यटन प्रवर्द्धनको नीतिले नेपाललाई एकल यात्रुका लागि थप सुरक्षित, भरपर्दो र रमणीय गन्तव्य बनाएको छ ।

'मच बेटर एडभेन्चर'को सूचीका लागि

नेपाललाई अद्वितीय भू-दृश्य, समृद्ध संस्कृति, बजेटमैत्री सेवा र विविध साहसिक गतिविधिमा उच्च मूल्यांकन गरिएको छ । यसमा सगरमाथा आधारशिविर पदयात्रा, अन्नपूर्ण सर्किट र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा जंगल सफारीजस्ता गतिविधिले आध्यात्मिक शान्ति खोज्ने र साहसिला गतिविधिमा रमाउने एकल पर्यटकहरूको प्रमुख रोजाइमा नेपाल रहेको उल्लेख छ ।

पर्यटन बोर्डले एकल यात्रुको अनुभव अझ समृद्ध बनाउन गन्तव्यमा आवश्यक सुचना, स्थानीय गाइडमार्फत सुरक्षित यात्रा र संस्कृति, प्रकृति तथा साहसिक क्रियाकलापको सन्तुलित संयोजनमा जोड दिएको छ । बोर्डले प्रवर्द्धन गर्दै आएको उत्तरदायी पर्यटन नीतिअन्तर्गत हिमाली क्षेत्र, निकुञ्ज र ऐतिहासिक सम्पदास्थलहरूमा स्थानीय समुदायको सहभागिता र संरक्षणलाई

प्राथमिकतामा राखेको छ ।

नेपालको यात्रा लागत औसतमा सस्तो पर्ने भएकाले नेपाललाई बजेटमैत्री गन्तव्यका रूपमा पनि मूल्यांकन गरिएको छ । जसमा भनिएको छ, 'नेपालमा सस्तो आवास, सहूलियतपूर्ण प्याकेज र प्रचुर सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक अनुभव पाउन सकिन्छ ।'

मच बेटर एडभेन्चर्सका सह-संस्थापक श्याम ब्रुसा अनुसार यो सूची विशेषज्ञहरूको सुझाव र ग्राहकको यात्रा अनुभवका आधारमा तयार गरिएको हो । यसमा सुरक्षा, दिगोपन, पहुँचयोग्य र लोकप्रियता जस्ता पक्षहरू समेटिएका छन् ।

उनी भन्छन्, 'नेपालले एकल यात्रुहरूलाई अद्भुत प्रकृति, गहिरो आध्यात्मिकता र हार्दिकतापूर्ण सत्कार प्रदान गर्छ, चाहे त्यो काठमाडौंका व्यस्त गल्लीहरू हुन् वा हिमाली क्षेत्रका शान्त र रमणीयस्थलहरू नै किन नहुन् ।' त्यसैगरी मच बेटर एडभेन्चर्सका कन्टेन्ट म्यानेजर कृष्ठी होम्सले भर्खरै नेपालको एकल यात्रा गरेकी थिइन् । उनले आफ्नो अनुभव उल्लेख गर्दै भनेकी छन्, 'अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा हिँड्दा र चितवनमा घुम्दा म आफू घरमा पुगेको अनुभूति भयो ।' मच बेटर एडभेन्चर्सको प्रमुख १० गन्तव्यमा इटली पहिलो नम्बरमा छ भने क्रमशः जापान, नर्वे, स्पेन, अल्बानिया, पोर्चुगल, नेपाल, मोन्टेनेग्रो, जोर्डन र ग्रीस रहेका छन् ।

नेपाल पर्यटन बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दीपकराज जोशीले यस्ता अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन कम्पनीहरूले सूचीकृत गर्नुलाई बोर्डले अवसरका रूपमा प्रयोग गर्दै थप रणनीतिक प्रवर्द्धन र गन्तव्य सुधारका पहलहरू अघि बढाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

अमेरिकी सहयोग कटौतीले २०३० सम्ममा १ करोड ४० लाखभन्दा धेरैको मृत्यु हुन सक्छ : अध्ययन

पेरिस (फ्रान्स) । अमेरिकाको वैदेशिक सहयोगमा गरिएको ठूलो कटौतीका कारण सन् २०३० सम्ममा विश्वका अत्यन्त संवेदनशील १ करोड ४० लाखभन्दा बढी मानिसको मृत्यु हुन सक्ने चेतावनी एक नयाँ अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययनले दिएको छ । तीमध्ये करिब एक तिहाइ पाँच वर्षमुनिका बालबालिका हुने अनुमान गरिएको छ ।

विश्व प्रसिद्ध द ल्यान्सेट जर्नलमा प्रकाशित सो अध्ययन प्रतिवेदन संयुक्त राष्ट्रसंघको स्पेनमा भइरहेको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्मेलनको सन्दर्भमा सार्वजनिक गरिएको हो । अध्ययनका अनुसार अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प पुनः सत्तामा फर्किएसँगै अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियोग (युएसएआइडी)को ८३ प्रतिशत बजेट कटौती गरिएको थियो । युएसएआइडीले विगतमा विश्वव्यापी मानवीय सहयोगको ४० प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा प्रदान गर्दै आएको थियो । अध्ययन प्रतिवेदनका सहलेखक डाभिडे रसेल्ला भन्छन्, 'अहिलेको सहयोग कटौतीले पछिल्लो दुई दशकमा गरीब मुलुकहरूले सार्वजनिक स्वास्थ्यमा हासिल गरेका उपलब्धिहरू समाप्त गर्ने खतरा छ । यो

असर कुनै महामारी वा युद्धसरह गम्भीर हुन सक्छ ।'

अध्ययनले १३३ देशका २० वर्षका तथ्यांक विश्लेषण गर्दा युएसएआइडीको सहयोगले सन् २००१ देखि २०२१ सम्म ९१ दशमलव ८ मिलियन (९ करोड १८ लाख) मानिसको ज्यान बचाएको पाइएको छ । यो संख्या दोस्रो विश्वयुद्धमा ज्यान गुमाउनेभन्दा धेरै हो । तर हाल गरिएको बजेट कटौतीका आधारमा गरिएको प्रक्षेपणअनुसार सन् २०३० सम्म १ करोड ४० लाखभन्दा बढी मानिसको मृत्यु हुने सम्भावना छ । तीमध्ये ४५ लाखभन्दा बढी पाँच वर्षमुनिका बालबालिका हुनेछन्, औसतमा हरेक वर्ष करीब ७ लाख बालबालिका । युएसएआइडीको सहयोगले समग्र मृत्युदर १५ प्रतिशतले घटाएको पाइएको छ भने पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको हकमा यो कमी ३२ प्रतिशत थियो । एचआईभी/एड्स, मलेरिया र उपेक्षित रोगहरूमा त उसको सहयोग प्राप्त मुलुकमा मृत्यु दर ५०-६५ प्रतिशतसम्म घटेको देखिएको छ ।

अर्को महामारीको खतरा
अध्ययनका अर्का लेखक फ्रान्सिस्को

साउतेका अनुसार, 'मैले आफैले हेर्दै आएको छु युएसएआइडीको सहयोगले भोजाभिक जस्ता मुलुकमा कसरी एचआईभी, क्षयरोग र मलेरियासँग लड्न मद्दत गर्‍यो । अहिले त्यो संरचना ध्वस्त पार्नु गम्भीर गल्ती हो ।'

बोस्निय विश्वविद्यालयका अनुसन्धानकर्ताद्वारा सञ्चालित एक ट्याचरका अनुसार सहायता कटौतीले अहिलेसम्म भन्दा १ लाख ८ हजार वयस्क र २ लाख २४ हजार बालबालिकाको मृत्यु भइसकेको छ । औसतमा प्रतिघण्टा ८८ जनाको ज्यान गइरहेको देखिन्छ ।

संयुक्त राज्य अमेरिकापछि फ्रान्स, जर्मनी र बेलायतजस्ता अरू सहयोगदाता मुलुकहरूले पनि आफ्नो विदेशी सहायता घटाउने घोषणा गरेका छन् । अनुसन्धानकर्ताहरूले भनेका छन्, 'यो स्थिति तुरुन्त सुधार गर्न सकिए थप मृत्यु रोकन सकिन्छ ।' तर सबैभन्दा ठूलो सहयोगदाता अमेरिका भने हाल स्पेनको सेविल्लामा भइरहेको विश्वकै सबैभन्दा ठूलो सहायता सम्मेलनमा सहभागी छैन ।

'अहिलेको समय सहयोग घटाउने होइन, भन्ने बढाउने हो,' अध्ययनमा उल्लेख गरिएको छ । *एएफपी/रासस*

तस्वीर : रासस

संयुक्त राष्ट्रसंघीय 'विकासका लागि वित्त'सम्बन्धी चौथो अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलनका क्रममा स्पेनमा रहनुभएको प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली मंगलवार 'राष्ट्र प्रमुख-सरकार प्रमुखहरूका पहलबाट खानेपानी र सरसफाइमा लगानी' सम्बन्धी उच्चस्तरीय साइड इभेन्टलाई सम्बोधन गर्नुहुँदै (बायाँबाट दोस्रो) । साथमा नेपालका खानेपानीमन्त्री प्रदीप यादव (बायाँबाट पहिलो) र अन्य मुलुकको सरकारका प्रतिनिधिहरू ।

नेपाल वायुसेवा निगम ६७औँ वर्षमा निगमको सुदृढीकरण अपरिहार्य : पर्यटनमन्त्री

अभियान संवाददाता

काठमाडौं

राष्ट्रिय ध्वजावाहक नेपाल वायुसेवा निगम (नेपाल एयरलाइन्स) ६७औँ वर्षमा प्रवेश गरेको छ । मंगलवार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बद्रिप्रसाद पाण्डेको प्रमुख आतिथ्यमा निगमले आफ्नो केन्द्रीय कार्यालयमा ६७औँ वार्षिकोत्सव मनाएको हो । वार्षिकोत्सव कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री पाण्डेले समग्र हवाई क्षेत्रको विकासका लागि नेपाल वायुसेवा निगमको सुदृढीकरण अपरिहार्य रहेको बताएका छन् । हवाई क्षेत्र एकअर्कासँग आश्रित हुने भएकाले वायुसेवा निगमको सृढीकरण गरिनुपर्नेमा उनले जोड दिए । वायुसेवा निगम ऐतिहासिक महत्त्व बोकेको र राष्ट्रको पर्यटन क्षेत्रको मेरुदण्ड भएको भन्दै उनले यसको विकासका लागि सरकार सधैं साथमा रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । निगम व्यवस्थापन तथा कर्मचारीलाई वस्तुपरक, तथ्यपरक र परिणाममुखी रूपमा कार्य गर्न उनले निर्देशन समेत दिए ।

निगमका कार्यकारी अध्यक्ष युवराज अधिकारीले हालसम्म गरेका उपलब्धिमुलक कार्यको जानकारी दिँदै सार्वजनिक खरीद विनियमावली नै निगमको प्रगतिको मुख्य बाधक भएको उल्लेख गरे । लक्षित उद्देश्यअनुरूप कटिबद्ध भई नागरिकको विश्वासमा बृद्धि गर्न सुरक्षित उडानलाई प्राथमिकता दिँदै सुलभ, भरपर्दो र नियमित सेवामार्फत विश्ववसनीयता कायम राख्न निगम प्रतिबद्ध रहेको उनले बताए ।

जापानको औद्योगिक उत्पादन मे महीनामा ०.५ प्रतिशतले बढ्यो

टोक्यो (जापान) । जापानको औद्योगिक उत्पादन मे महीनामा ०.५ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ, जुन पछिल्ला दुई महीनामा पुनिलोपटक भएको वृद्धिका रूपमा देखिएको अर्थ, व्यापार तथा उद्योग मन्त्रालयले सोमवार सार्वजनिक गरेको प्रारम्भिक तथ्यांकमा उल्लेख गरिएको छ ।

मौसमी समायोजन गरिएको सूचकांक मे महीनामा १०१ दशमलव ८ पुगेको छ । उत्पादन वृद्धिमा मुख्य योगदान उत्पादन मेसिन तथा स्वचालीय क्षेत्रमा देखिएको छ, जहाँ कार मोल्ड, उत्खनन मेसिन र यात्रुवाहक गाडीको माग बलियो रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

१५ मध्ये ९ उद्योग समूहको उत्पादनमा बृद्धि देखिएको छ भने ५ मा हास आएको छ र एक स्थिर रहेको छ । मन्त्रालयले

सन् १९५८ जुलाई १ मा स्थापना भएको निगमले २८ सिट क्षमतायुक्त डोर्गल डिसी ३ डाकोटाबाट सेवा प्रारम्भ गरी ६७ वर्षे दौरानमा पछिल्लो पटक वाइडबडी ए ३३०-२०० सिरिजको विमान भित्र्याएर सेवा दिइरहेको छ ।

निगमले हाल अन्तर्राष्ट्रियतर्फ भारतको नयाँदिल्ली, बेङ्गलोर र मुम्बई तथा हङकङ, मलेसिया, थाइल्याण्ड, जापानको नाहिता, कतारको दोहा, युनाइटेड अरब इमिरेटसको दुबई र साउदी अरबको रियादमा उडान गर्दै आएको छ । निगमले दुई थान वाइडबडी ए ३३० र दुई थान न्यारोबडी ए ३२० सिरिजका विमानमार्फत अन्तर्राष्ट्रिय उडान गरिरहेको छ ।

आन्तरिकतर्फ दुर्गम भेगका विमानस्थलमा निगमले सेवा दिइरहेको छ । निगमसँग आन्तरिक उडानका लागि दुई थान टीवीनअटर विमान छन् । निगमको ऋण दायित्व करीब ५० अर्ब पुगेको छ ।

वाइडबडी विमान खरीद गर्न कर्मचारी सञ्चयकोष र नागरिक लगानी कोषबाट निगमले ऋण लिएको थियो । भएका विमान पनि राम्ररी सञ्चालन नहुनु, बजेट एयरलाइन्ससँगको प्रतिस्पर्धालगायत कारणले खस्केको निगमको शाख अहिले उत्कृष्ट ग्राउण्ड ह्याण्डलिङ सेवा, अन्तर्राष्ट्रिय गन्तव्यमा व्यापार प्रवर्द्धनले उकासिएको बताइएको छ ।

तथ्यांकोवाच

नेपालबाट आर्थिक वर्षको ११ महीनामा २५ मेट्रिक टन बिस्कुट निर्यात

नेपालबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो ११ महीनामा करीब २५ मेट्रिक टन बिस्कुट निर्यात भएको छ। विश्वका विकसित मुलुकमा

नेपाली बिस्कुट निर्यात हुन थालेको सन्दर्भमा उचित नीति अंगीकार गरेरमा भविष्यमा बिस्कुट निर्यात नेपालको प्रमुख निर्यात वस्तु बन्न सक्छ।

नेपालबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो ११ महीनामा बिस्कुट निर्यात मूल्य (रु. हजार)

देश	परिमाण (केजी)	मूल्य (रु. हजार)	मूल्यमा अंश (प्रतिशत)
अष्ट्रेलिया	१५९८०	६८४९	६८.२६
चीन	५०३०	१२१५	१२.११
हङकङ	२४५७	९२७	९.२४
जापान	१३४	१३१	१.३१
संयुक्त अधिराज्य	१६२	२९	०.२९
संयुक्त राज्य अमेरिका	१२१५	८८२	८.७९
कुल	२४,९७८	१०,०३३	१००.००

स्रोत : भन्सार विभाग